nové mesto

Téma čísla

11 — 12 2026

Dialóg a polarizácia

Buďte svedkami jednoty v rozdelenom svete

Obavy z migrácie sú legitímne. Slovenskej debate však chýba pokoj

Dialóg sa začína stretnutím s druhým

Novinka

Malý hrdina, veľké dobrodružstvá

Lupio a brat Vlk sú späť! Vydajte sa s nimi do stredovekého Talianska za príbehmi plnými odvahy, priateľstva a viery. Druhý diel obľúbeného komiksu pozýva malých čitateľov objavovať silu dobrého srdca.

obchod.nm.sk
0911 178 276

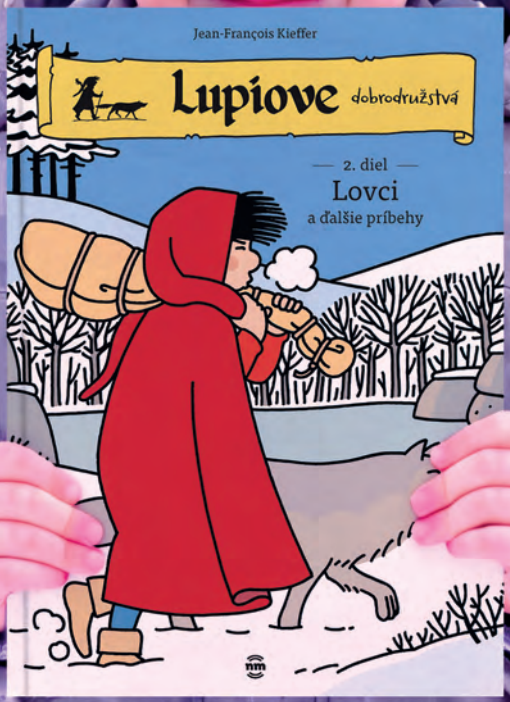

nové mesto

ČASOPIS NOVÉ MESTO
november – december 2026
Dvojmesačník, 35. ročník

VYDAVATEĽ
Vydavateľstvo Nové mesto, s.r.o.,
Cablkova 10, 821 04 Bratislava,
IČO 31 377 424

ŠÉFREDAKTOR
Cyril Dunaj
VEDÚCA VYDANIA
Mária Valigová
REDAKČNÁ RADA
Cyril Dunaj, Mária Valigová,
Mária Kostyálová, Mária Kohutiarová
TECHNICKÁ REDAKTORKA
Ľubica Hrmová
JAZYKOVÁ ÚPRAVA
Mária Majerníková, Katarína Boďová
PREKLADY A REDAKČNÁ SPOLUPRÁCA
Jozefína Brezovská, Štefan Kmeť
GRAFICKÝ DIZAJN
Mária Dolinská, Zuzana a Jozef Turlíkovci
FOTO NA OBÁLKE
Obrázok je vytvorený pomocou AI.

OBJEDNÁVKY A KONTAKT
Nové mesto Redakcia,
Tajovského 737/1, 040 01 Košice
casopis@nm.sk, +421 911 445 626
nm.sk/chcem-casopis/

PODPORA
Názov účtu: NOVE LUDSTVO
Č. účtu: SK 35 1100 0000 0029 4906 1968
Podpora cez darovaciu bránu:
www.nm.sk/podporte-nas/

Reg. číslo: EV 4634/12, ISSN 1339-0708.

S cirk. schválením Arcibiskupského úradu
v Trnave dňa 4. apríla 2001, č. 1143/2001

Dátum vydania: 20. október 2026
Tlač: VMV Prešov

Cyril Dunaj

Dialóg v čase polarizácie

Spoločenské rozdelenia sa stali jedným z charakteristických znakov posledných rokov. Prejavujú sa nielen v politických diskusiách či na sociálnych sieťach, ale čoraz výraznejšie zasahujú aj do medziľudských vzťahov. Rozdielne názory sa stávajú zdrojom vzájomnej nedôvery, odmietania druhých, uzatvárania sa do vlastných názorových táborov či dokonca otvoreného nepriateľstva. Polarizácia pritom nie je len dôsledkom názorových rozdielov. Živia ju aj politické a mediálne stratégie, ktoré pracujú so strachom, s frustráciou a pocitom ohrozenia.

Znepokojujúce je, keď sa do služieb takéhoto rozdeľovania dostáva aj kresťanstvo. V niektorých politických prúdoch sa kresťanská identita stáva nástrojom na presadzovanie vlastných politických záujmov a vymedzovanie sa voči iným. Evanjelium, ktoré vyzýva k láske aj voči nepriateľom, sa tak paradoxne používa na ospravedlňovanie nevraživosti a odmietania dialógu.

Práve v takomto prostredí sa dialóg často predstavuje ako jedno z možných východísk. Paradoxne však v čase, keď ho najviac potrebujeme, mnohí v jeho možnosť použitia prestávajú veriť. Niektorí ho považujú za neúčinný, iní za naivný, ďalší ho jednoducho odmietajú. Skúsenosť neúspešných rozhovorov môže ľahko viesť k presvedčeniu, že dialóg nemá zmysel. A predsa, ak sa ho vzdáme, aká iná cesta nám zostáva?

Možno je preto potrebné nielen opakovane vyzývať k dialógu, ale znovu objavovať jeho zmysel a možnosti. Práve o to sa pokúšame v tomto čísle časopisu. Vraciame sa k myšlienkam Chiary Lubichovej, ktorá v politike zdôrazňovala bratstvo ako základ vzájomného spolužitia a spolupráce naprieč politickým spektrom. Skúsenosť Margaret Karramovej zasa ukazuje, aký význam môže mať dialóg v prostredí poznačenom náboženskými, kultúrnymi a národnostnými konfliktmi.

Od týchto východísk prechádzame ku konkrétnym spoločenským otázkam. Politika, migrácia či náboženstvo patria k témam, pri ktorých sa diskusia neraz mení na stret nezmieriteľných postojov. Pokúšame sa na ne pozrieť z iného uhla, nie preto, aby sme obchádzali náročné otázky, ale aby sme ich zasadili do širších súvislostí a ponúkli priestor na premýšľanie.

Prekonávanie spoločenských rozdelení nie je otázkou jedného rozhovoru ani jednej iniciatívy. Vyžaduje si trpezlivosť, vytrvalosť a ochotu nevzdať sa ani vtedy, keď sa výsledky nedostavujú. Možno nedokážeme zmeniť celospoločenskú atmosféru. Môžeme však ovplyvniť prostredie, v ktorom žijeme, pracujeme a stretávame sa s druhými.

Nech je aj toto číslo malým príspevkom k obnove dôvery v dialóg – nie ako jednoduché riešenie všetkých problémov, ale ako cestu, bez ktorej si spoločnú budúcnosť možno len ťažko predstaviť.

Mária Kostyálová

Riaditeľka Mareeny: Obavy z migrácie sú legitímne. Slovenskej debate však chýba pokoj

Slovensko po vypuknutí vojny na Ukrajine zažilo vlnu solidarity, no ukázali sa slabiny štátu aj integračného systému. Riaditeľka Mareeny Michaela Pobudová hovorí, prečo mnohí utečenci pracujú pod úrovňou svojej kvalifikácie a prečo na tom stráca aj Slovensko.

Prvé mesiace po vypuknutí vojny na Ukrajine si pamätáme ako obdobie mimoriadnej solidarity. Čo nám táto skúsenosť ukázala o pripravenosti štátu zvládnuť príchod väčšieho počtu ľudí?

Ukázalo sa predovšetkým to, že štát nebol pripravený reagovať na krízovú situáciu takéhoto typu a rozsahu. Nemali sme pripravené komplexné mechanizmy, ktoré by sa dali okamžite aktivovať, a mnohé riešenia sa vytvárali za pochodu.

Veľkú úlohu zohrali samosprávy, mimovládne a medzinárodné organizácie, EÚ, firmy aj dobrovoľníci. Táto skúsenosť ukázala, že pri podobnej kríze sa nestačí spoliehať na mimoriadnu mobilizáciu spoločnosti. Potrebujeme pripravené scenáre, jasné kompetencie a schopnosť rýchlo zvýšiť kapacity verejných služieb.

Ako sa za štyri roky zmenil postoj slovenskej spoločnosti k ľuďom z Ukrajiny? Čo tento vývoj najviac ovplyvnilo?

Na začiatku sme zažili obrovskú vlnu solidarity a mali stovky dobrovoľníkov.

Postupne však prišla únava a prvotná mobilizácia opadla. Zároveň sa začali prejavovať obavy a frustrácie časti spoločnosti. Na Slovensku tento vývoj ovplyvnilo aj širšie spoločenské a politické prostredie. Téma pomoci Ukrajine sa stala predmetom politického zápasu. Pridali sa ekonomické obavy, dezinformácie a naratívy o tom, že ľudia z Ukrajiny dostávajú výhody na úkor slovenských občanov.

Prečo Slovensko eviduje v porovnaní s väčšinou Európy tak málo žiadostí o azyl?

Jedným z hlavných dôvodov je, že Slovensko nie je pre väčšinu ľudí, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu, cieľovou krajinou. S výnimkou ľudí z Ukrajiny tu máme malé komunity z krajín, odkiaľ prichádza väčší počet utečencov. Rodinné väzby a existujúce komunity výrazne ovplyvňujú, kde sa človek pokúsi vybudo-

Novinka

Čo by nám František povedal dnes?

Vo svete plnom hluku a neistoty pozýva Enzo Fortunato objaviť cestu svätého Františka: načúvať, odpúšťať a žiť pravdivé vzťahy. Inšpiratívne čítanie o tom, ako jeho odkaz preniesť do vlastného života.

obchod.nm.sk
0911 178 276

